

Oponentský posudek dizertační práce
„Diferenciální diagnostika vybraných vzácnějších benigních nádorů plic a
pleury“
autora MUDr. Petra Mukenšnabla

Primář MUDr. Petr Mukenšnabl je dlouholetým zástupcem přednosta Šiklova patologicko-anatomického ústavu Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Plzni a předním tuzemským odborníkem v oblasti patologie dýchacího ústrojí. Je autorem, resp. spoluautorem desítek odborných prací, přednášek a kapitol v monografiích týkajících se této problematiky, kterou významným způsobem rozvinul a doplnil v předkládané dizertační práci.

Vlastní textová část dizertační práce má 124 stran, obsahuje 3 tabulky a 69 barevných fotografií histologických preparátů. Je rozčleněna do pěti základních částí, z nichž stěžejní je část čtvrtá rozebírající výsledky autorova pozorování. Připojen je seznam autorových publikací a přednášek vztahujících se k danému tématu a také seznam nejčastěji se opakujících zkratk. Přehled použité literatury je připojen vždy ke každé konkrétní podkapitole výsledkové části, souhrnně se jedná o 364 domácích i zahraničních literárních odkazů (včetně úvodní části), některé z nich se z pochopitelných důvodů opakují.

Téma práce bylo podle mého soudu zvoleno velice dobře, neboť se zabývá značně složitou částí patologie dýchacího ústrojí, již jsou méně obvyklé benigní plicní a pleurální novotvary. Je tak třeba ocenit, že si autor nekladl primárně malé cíle. Nádorová onemocnění dýchacího aparátu nejsou a z podstaty věci asi nikdy nebudou kapitolou zcela prozkoumanou a uzavřenou, což dokládá i odhalení čtyř nových benigních nádorových jednotek během autorova pozorování. Názorně se zde ukazuje, jak složitá je mnohdy práce patologů, od kterých jsou očekávány přesné a rychlé závěry často na základě minima vstupních informací. To bychom měli mít na paměti i my, kliničtí lékaři, pro které jsou patologové nepostradatelnými spolupracovníky. Pro mne samotného jako hrudního chirurga, který se s patologickými nálezy dýchacích cest setkává denně, byla tato práce velice poučnou a obohatila mne řadou nových a důležitých informací.

Kladně je třeba hodnotit fakt, že drtivá většina bioptického materiálu pocházela z autorova vlastního pozorování, resp. pracoviště. Zvolené metody hodnocení byly standardní a na současné odborné úrovni.

Rozdělení výsledkové části do jednotlivých podkapitol podle příslušných nosologických jednotek považují za jednoznačně pozitivní. Umožnilo tak autorovi podat ucelený a vyčerpávající popis každé nádorové jednotky samostatně a zpracovat je s vpravdě mravenčí pečlivostí. Uvedena je vždy základní charakteristika nádoru, po které následují informace o nemocném či nemocných, u kterých byl nádor diagnostikován a následně odstraněn, jejich další osud (pokud je znám), popis vyšetřování bioptického materiálu a jeho výsledků, tj. morfologie útvaru a imunohistochemických nálezů. Následuje diskuse, která obsahuje asi nejdůležitější a nejcennější část, tj. patologickou diferenciální diagnostiku příslušné nosologické jednotky, jež je zpracována vyčerpávajícím způsobem. Precizně a stručně jsou pak formulovány rozhodující závěry vyplývající z daného zkoumání. Každá podkapitola je doplněna 3 až 15 velice zdařilými a ilustrativními barevnými fotografiemi histologických preparátů diskutovaných nádorů.

Jistým nedostatkem je absence logického řazení literárních odkazů, které není provedeno ani podle abecedy, ani podle pořadí v textu. Rovněž uvádění čísel literárních odkazů v textu v kulatých závorkách není šťastné, neboť splývá s jinými kulatými závorkami (odkazy na obrázky a jiné údaje). Lépe by bylo zvolit závorky hranaté, jak je tomu v běžných periodících. Vzhledem k vysokému počtu fotografií by také bylo vhodné připojit jejich seznam. V textu se vyskytuje několik drobných tiskových chyb a ne úplně optimálních formulací. Nicméně nic z uvedeného nijak nesnižuje vysokou váhu práce, jde jen o formální nedostatky.

Souhrnně je nutné hodnotit předkládanou práci jako bezesporu vysoce kvalitní. Jedná se o komplexní zpracování složité problematiky méně obvyklých benigních nádorů plic a pleury, které obsahuje veškeré dosud známé poznatky v této oblasti, mnohé z nich publikované poprvé vlastní zásluhou autora. Asi jen těžko bychom hledali v českém a zřejmě i v cizojazyčném písemnictví na toto téma práci podobné šíře. Je pro českou patologii jednoznačně přínosem a proto zcela splnila svůj cíl. Vzhledem k její kvalitě považují za účelné seznámit sni širší lékařskou veřejnost prostřednictvím některé z vhodných forem publikace. Dizertační práce tak splňuje všechny potřebné náležitosti, a proto doporučuji, aby primáři MUDr. Petru Mukenšablovi byla po jejím úspěšném obhájení udělena vědecká hodnost Ph.D.

V Plzni 31.5.2010

Doc. MUDr. Josef Vodička, Ph.D.

zástupce přednosty pro vědeckou a výchovnou činnost

Chirurgická klinika LF UK a FN v Plzni